

МД 52

Методолошки документ

ISSN 1840-1090

УПУТСТВО

ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА И ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА ЗА АНКЕТУ “ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ФАРМИ 2019”

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Федерални завод за статистику
Федерације БиХ

Република Српска
Републички завод за статистику

Сарајево, 2019.

МД 52

Методолошки документ

ISSN 1840-1090

УПУТСТВО

ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА И ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА ЗА АНКЕТУ “ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ФАРМИ 2019”

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Федерални завод за статистику
Федерације БиХ

Република Српска
Републички завод за статистику

Сарајево, 2019.

Садржај

ПОГЛАВЉЕ I: Кратка методолошка објашњења	5
1.1. Циљ Анкете	5
1.2. Јединица посматрања и јединица анкетирања	5
1.3. Референтни период	5
1.4. Инструменти за спровођење Анкете	6
ПОГЛАВЉЕ II: Организација и спровођење Анкете	7
2.1. Задаци и обавезе анкетара	7
2.2. Задаци и обавезе контролора	9
2.3. Задаци и обавезе координатора	10
ПОГЛАВЉЕ III: Упутство за попуњавање Упитника	
„Годишње истраживање фарми 2019.” (ГИФ)	10
УПИТНИК ЗА „ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ФАРМИ 2019” (Образац ГИФ)	10
ДИО 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ	10
ДИО 2. КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ НА ГАЗДИНСТВУ	12
Табела 2.1. УКУПНО КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ НА ГАЗДИНСТВУ (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)	12
ДИО 3. БИЉНА ПРОИЗВОДЊА (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)	15
Табела 3.1. УСЈЕВИ НА ОРАНИЦАМА (ЖИТАРИЦЕ, ИНДУСТРИЈСКО БИЉЕ, АРОМАТИЧНО, МЕДИЦИНСКО И КУЛИНАРСКО БИЉЕ, КРМНО БИЉЕ) (искључујући поврће) (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)	15
Табела 3.2. ПОВРЋЕ НА ОРАНИЦАМА (НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ УКЉУЧУЈУЋИ ДИЊЕ, ЛУБЕНИЦЕ И ЈАГОДЕ)	16
Табела 3.3. ПОВРЋЕ НА ОРАНИЦАМА (У ПЛАСТЕНИЦИМА И СТАКЛЕНИЦИМА УКЉУЧУЈУЋИ ДИЊЕ, ЛУБЕНИЦЕ И ЈАГОДЕ)	16
Табела 3.4. БАШТЕ / ВРТОВИ (НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ)	17
Табела 3.5. БАШТЕ / ВРТОВИ (У ПЛАСТЕНИЦИМА И СТАКЛЕНИЦИМА)	18
Табела 3.6. ВОЋЊАЦИ (УКЉУЧУЈУЋИ КОШТУЊАВО И ЈАБУЧАСТО ВОЋЕ, МАСЛИНЕ, ЦИТРУСЕ И ЈУЖНО ВОЋЕ, ОРАШАСТО И ЈАГОДИЧАСТО ВОЋЕ, ИСКЉУЧУЈУЋИ ЈАГОДЕ)	18
Табела 3.7. ВИНОГРАДИ, ПЛАНТАЖНИ	19
Табела 3.8. РАСАДНИЦИ (УКЉУЧУЈУЋИ ПОВРШИНЕ НА ОТВОРЕНОМ КАО И ПОВРШИНЕ У ПЛАСТЕНИЦИМА / СТАКЛЕНИЦИМА)	20
ДИО 4. БРОЈНО СТАЊЕ СТОКЕ И ЖИВИНЕ И СТОЧНА ПРОИЗВОДЊА	21
4.1. ГОВЕДА	22
Табела 4.1.1. Говеда – стање на 01. децембар 2019.	22
Табела 4.1.2. Говеда, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	23
Табела 4.1.3. Клање говеда на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)	23
4.2. СВИЊЕ.....	23
Табела 4.2.1. Свиње – стање на 01. децембар 2019.	23
Табела 4.2.2. Свиње, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)	24

Табела 4.2.3. Клање свиња на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	24
4.3. ОВЦЕ.....	24
Табела 4.3.1. Овце - стање на 01. децембар 2019.	24
Табела 4.3.2. Овце, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.) ..	25
Табела 4.3.3. Клање оваца на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	25
4.4. КОЗЕ.....	25
Табела 4.4.1. Козе - стање на 01. децембар 2019.....	25
Табела 4.4.2. Козе, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)..	26
Табела 4.4.3. Клање коза на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	26
4.5. КОЊИ.....	26
Табела 4.5.1. Коњи - стање на 01. децембар 2019.....	26
4.6. ЖИВИНА	27
Табела 4.6.1. Живина - стање на 01. децембар 2019.	27
Табела 4.6.2. Живина, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	27
Табела 4.6.3. Клање живине на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	28
Табела 4.6.4. Производња кокошијих јаја (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	28
Табела 4.6.5. Кокошија јаја, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	28
4.7. КОШНИЦЕ	29
Табела 4.7.1. Кошнице и производња меда	29
ДИО 5. ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	29
Табела 5.1. Производња млијека на газдинству.....	29
Табела 5.2. Употреба млијека из властите производње на газдинству	29
ДИО 6. ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА	31
Табела 6.1. Закуп пољопривредног земљишта (од 01. јануара 2019. до 31. децембра 2019.).....	31
ДИО 7. РАДНА СНАГА НА ГАЗДИНСТВУ.....	32
Табела 7.1. Чланови газдинства и стално запослени на газдинству и утрошени рад (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	32
ЧЛАНОВИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА И СТАЛНО ЗАПОСЛЕНИ.....	32
ПОВРЕМENO И СЕЗОНСКИ АНГАЖОВАНА ЛИЦА НА ГАЗДИНСТВУ	33
Табела 7.2. Повремено и сезонски ангажована лица на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.).....	33

УВОД

Анкета „Годишње истраживање фарми 2019“ (у даљем тексту Анкета) - образац ГИФ, је статистичко истраживање које се спроводи једанпут годишње у децембру и чије спровођење на терену траје двије седмице.

Прикупљени подаци односе се на површине и остварену производњу ратарских култура на ораницама и баштама / вртovima, на површине и остварену производњу воћа у интензивним и екстензивним воћњацима и на површине и производњу грожђа у плантажним виноградима, на површине и производњу у расадницима, на површине и производњу цвијећа и украсног биља, на површину ливада и на производњу сијена, планове сјетве за наредну годину, бројно стање стоке и живине, билансу стоке и живине, клање стоке и живине на газдинству и сточну производњу, производњу и употребу млијека на газдинству, радну снагу, вриједност и површину закупљеног пољопривредног земљишта.

Јединице посматрања у овој Анкети су пољопривредна газдинства која су изабрана у узорак на бази оквира из Пописа становништва 2013, за породична пољопривредна газдинства. На бази ажурираних регистара пољопривредних газдинстава из административних извора у узорак су узета сва правна лица и предузетници.

За спровођење ове Анкете припремљени су Упитник и Упутство. Упутство садржи неопходна методолошка објашњења за попуњавање обрасца, информације о задацима и обавезама учесника у Анкети као и информације о организацији и спровођењу овог истраживања.

Период прикупљања података је од 01. до 15. децембра текуће године. Почетак рада на анкетирању је 01. децембар, ујутро.

Приликом припреме Упитника и Упутства коришћене су статистичке норме садржане у ЕУ регулативама, ЕУ приручницима, методолошким упутствима, препорукама и објашњењима Eurostat-а, а у циљу добијања међународно упоредивих података.

ПОГЛАВЉЕ I: Кратка методолошка објашњења

1.1. Циљ Анкете

Основни циљ спровођења Анкете “Годишње истраживање фарми 2019” је прикупљање података о пољопривредној производњи на породичним пољопривредним газдинствима и правним лицима (пољопривредним предузећима/предузетницима/задругама). Анкетом ће се осигурати годишњи подаци о пољопривредној производњи/производима и њиховој употреби.

Подаци се односе на одређени период посматрања и укључују сљедеће:

- а) Коришћена пољопривредна површина (по начину употребе);
- б) Годишња биљна производња свих врста усјева, укључујући и сталне травњаке;
- в) Бројно стање стоке и живине, билансу стоке и живине, клање стоке и живине и сточну производњу;
- г) Производњу и употребу млијека на газдинству (све врсте млијека–кравље, овчије, козје), (Табела Ц. ЕУ Рег. 97/80);
- д) Закуп пољопривредног земљишта и радна снага;

1.2. Јединица посматрања и јединица анкетирања

Јединице посматрања у овој Анкети су „пољопривредна газдинства“ или „газдинства“ која су изабрана у узорак на бази оквира из Пописа становништва 2013, за породична пољопривредна газдинства. На бази ажурираних регистара пољопривредних газдинстава из административних извора у узорак су узета сва правна лица и предузетници. Правна лица и предузетници у Анкети учествују са 100% обухватом.

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредне дјелатности, било да је у питању главна или секундарна дјелатност газдинства.

Газдинства могу бити **породична пољопривредна газдинства и правна лица/предузетници (пољопривредна предузећа и задруге)**.

1.3. Референтни период

Референтни период за истраживање је сљедећи:

- За истраживање коришћене пољопривредне површине и производње свих врста усјева, као и сталних травнатих површина референтни период је - пољопривредна година од 01. октобра 2018. до 30. септембра 2019.;
- За млијеко, мед и клање – задњих 12 мјесеци (01. децембар 2018. – 30. новембар 2019.);
- За биланс стоке, живине и јаја – задњих 12 мјесеци (01. децембар 2018. – 30. новембар 2019.);
- Закуп пољопривредног земљишта - задњих 12 мјесеци (01. јануар 2019. – 31. децембар 2019.);
- Радна снага на газдинству - задњих 12 мјесеци (01. децембар 2018. – 30. новембар 2019.);
- За бројно стање стоке, живине и пчелињих друштава- на одређени референтни дан (01. децембар 2019.).

1.4. Инструменти за спровођење Анкете

За спровођење Анкете користиће се сљедећи методолошки инструменти:

- Листа породичних пољопривредних газдинстава (образац ГИФ – ЛГ);
- Упитник за Анкету Годишње истраживање фарми 2019 (образац ГИФ);
- Кодна листа усјева (образац ГИФ-КЛУ);
- Упутство за прикупљање података и попуњавање Упитника за Анкету „Годишње истраживање фарми 2019“;
- Писмо за газдинство о спровођењу Анкете;
- Овјерено овлашћење и акредитација за анкетара;
- Извјештај анкетара о току анкетања (образац ГИФ - А);
- Извјештај контролора о току анкетања (образац ГИФ – К);
- Извјештај координатора о извршеним контролама рада на терену (образац ГИФ – С).

ПОГЛАВЉЕ II: Организација и спровођење Анкете

Непосредни извршиоци Анкете су: **анкетари, контролори и координатор** Агенције за статистику БиХ.

За све учеснике у Анкети важно је нагласити да су индивидуални подаци који се добију Анкетом службена тајна и да су обавезни да поштују правила којима ће се та тајност осигурати.

2.1. Задаци и обавезе анкетара

Анкетари су задужени да методолошки исправно прикупе податке од одабраних пољопривредних газдинстава и да их упишу у Упитник водећи рачуна о повјерљивости индивидуалних података.

Задаци анкетара су:

- присуствовати обуци и прихватити методолошка упутства од стране контролора;
- детаљно проучити Упитник и Упутство за његово попуњавање прије почетка анкетирања;
- проучити Листу одабраних пољопривредних газдинстава (образац ГИФ-ЛГ);
- одговоре тражити од носиоца газдинства, његовог супружника или другог релевантног пунољетног члана газдинства, као и од лица надлежног за давање података код предузећа и код предузетника. У случају грешака прецртати унесени податак и видно написати други - исправан;
- посјетити свако газдинство са Листе да би се добили одговори на сва питања из упитника. У случају да се не оствари контакт из првог покушаја, направити још двије посјете у различито вријеме;
- о свим евентуалним проблемима контактирати контролора и заједнички их рјешавати;
- достављати попуњене упитнике контролору према плану достављања.

На обуци ће анкетар добити потребан анкетни материјал, као и бројеве контакт телефона ради евентуалних додатних обавјештења и инструкција.

Анкетар је обавезан да прегледа и проучи добијени анкетни материјал и да заједно са контролором провјери да ли је материјал комплетан.

По упознавању терена, на основу Листе газдинстава и у сарадњи са контролором, анкетар треба да уради план анкетирања, тако да не испусти ниједно одабрано пољопривредно газдинство са Листе.

Анкетар се треба понашати у складу са сљедећим правилима:

- активно учествовати на обуци за Анкету,
- пажљиво проучити Упутство за попуњавање Упитника за спровођење Анкете,
- придржавати се свих упутстава које добије од особља одговорног за Анкету, прије свега од контролора,
- обављати анкетирање путем личних посјета газдинствима у циљу прикупљања информација,
- предавати контролору испуњене Упитнике према претходно утврђеном плану предаје са правилно унесеним информацијама,
- у случају када не пронађе изабрано газдинство, обавијестити о томе контролора,
- одлазити у посјете газдинству пристојно одјевен и понашати се максимално професионално и пристојно, јер је то значајан аспект за осигурање сарадње газдинства и осигуравање квалитетних података,

- не смије промијенити ниједну информацију коју добије од испитаника, изузев ако је заједно са испитаником утврдио да се ради о грешци,
- информације које пружа испитаник су повјерљиве и не смију се коментарисати нити показивати другима, изузев контролору или другом особљу ангажованом на Анкети,
- када се обављају разговори са испитаницима не треба водити друга лица која нису чланови радног тима Анкете,
- не вршити притисак на испитанике, нити их наводити да одговарају давањем лажних обећања и информација,
- за вријеме трајања Анкете не смије у домаћинству обављати други посао за другог налогодавца,
- сав анкетни материјал мора предати контролору без икакве измјене или уништавања.

Када се контактирају изабрана газдинства, анкетар би требао тражити да разговара са носиоцем изабраног газдинства или са другим овлашћеним лицем на газдинству. Треба културно и пријатељски поздравити то лице, потом се представити и дати лицу писмо за газдинство. Укратко објаснити сврху и значај Анкете и потребу да испитаник газдинства сарађује у Анкети.

Могући начин представљања анкетара и Анкете може бити сљедећи:

„Добар дан, радим за Агенцију за статистику БиХ, која спроводи Анкету „Годишње истраживање фарми 2019“. Ваша сарадња и одговори газдинства су веома значајни за успех ове Анкете. Циљ Анкете је прикупљање података о пољопривредној производњи на породичним пољопривредним газдинствима и правним лицима (пољопривредним предузећима/предузетницима/задругама). Анкетом ће се осигурати подаци о пољопривредној производњи и производима и њиховој употреби у БиХ.“

Обавезно нагласити да су подаци који се прикупљају повјерљиви. Ово истицање повјерљивости је од кључне важности да би се избјегао сваки страх од злоупотребе датих одговора. Сви се подаци користе искључиво у статистичке сврхе, подаци који би на било који начин појединачно идентификовали било које лице или газдинство ће бити заштићени. Треба нагласити да је ово регулисано и постојећим законима о статистици на нивоу БиХ и ентитета.

Када почне анкетирање треба се придржавати сљедећих упутстава:

- одвојити довољно времена за анкетирање,
- избјежавати сваки разговор или став који би могао водити у дискусију са саговорником, односно држати се само теме из Анкете,
- избјежавати што је више могуће, анкетирање у присуству лица које није члан газдинства, јер би испитаник могао дати другачије одговоре у присуству другог лица,
- не налазити се изненађеним било којим одговором испитаника,
- стриктно се придржавати редослиједа и форме питања из Упитника,
- читати питања без икаквог вршења утицаја на испитаника и сугерисања могућих одговора (нпр. «Јел' тако да вршите клање стоке на имању?»),
- увијек оставите испитанику довољно времена да вам одговори на постављено питање,
- ако испитаник не разумије, објаснити му пажљиво који је циљ питања, пазећи при томе да се ни на који начин не измијени смисао питања,
- на самом крају анкетирања, пажљиво провјерити Упитник да нема пропуштених одговора или одговора уписаних на погрешном мјесту. У случају да истих буде, искористите присуство испитаника да их исправите. Имајте на уму да ће контролор још једном провјерити Упитник, тако да ће анкетар, у случају испуштених или погрешно уписаних одговора, морати још једном посјетити то газдинство и исправити грешке,
- анкетирање завршити захвалом испитанику за пружене информације, за вријеме које је одвојио и труд који је уложио, имајући у виду могућу потребу поновног доласка на газдинство.

На почетку спровођења Анкете контролори ће уручити анкетарима сљедеће документе и материјале:

- Листа породичних пољопривредних газдинстава (образац ГИФ-ЛГ);
- Довољан број Упитника за Анкету „Годишње истраживање фарми 2019” (образац ГИФ);
- Кодна Листа усјева (образац ГИФ-КЛУ);
- Упутство за прикупљање података и попуњавање Упитника за Анкету „Годишње истраживање фарми 2019”;
- Писмо за газдинство о спровођењу Анкете;
- Овјерено овлашћење и акредитација за анкетара;
- Извјештај анкетара о току анкетирања (образац ГИФ-А).

Листа породичних пољопривредних газдинстава и пољопривредних предузећа /предузетника (образац ГИФ-ЛГ) садржи сљедеће податке:

За породична пољопривредна газдинства:

- Шифру општине, назив општине, шифру насеља, назив насеља, шифру ПК, ИД газдинства, име и презиме носиоца газдинства, адресу, број телефона и одзив газдинства.

За пољопривредна предузећа/предузетнике:

- ИД газдинства и ИД газдинства из регистра, назив општине, шифру општине, назив насеља, шифру насеља, адресу, име и презиме одговорног лица, број телефона и одзив газдинства.

Анкетар је дужан да анкетира сва газдинства са Листе.

Анкетар предаје свом контролору Извјештај у траженој форми о обављеном теренском раду. Након што се у потпуности заврши теренски рад, анкетар враћа контролору сва документа и материјале.

2.2. Задаци и обавезе контролора

Контролори су лица која су одговорна за рад на терену, а нарочито за усмјеравање и координацију рада анкетара, временски и методолошки исправно спровођење свих активности.

Задаци контролора су:

- осигурати адекватан простор у статистичким просторијама за обуку анкетара, као и простор за чување штампаног материјала;
- организовати и извршити обуку анкетара и предати им сав материјал током обуке;
- уручити анкетарима акредитације и овлашћења;
- организовати потписивање уговора са анкетарима;
- надzirати рад анкетара током теренског рада путем телефона и контрола на терену у циљу процјене да ли су упитници исправно попуњени у складу са методологијом водећи рачуна да сви анкетари буду равномјерно контролисани. Контроле на терену спроводе се на сличан начин тако да сви анкетари буду контролисани током периода теренског рада;
- давати анкетарима методолошка упутства и рјешавати дилеме у случају двосмислених одговора;
- извршити замјену анкетара који не слиједе упутства и погрешно попуњавају упитнике и поред упозорења контролора;
- осигурати да се све активности спроводе у складу са методологијом и договореним роковима.
- рјешавати све проблеме са којима се анкетари сусрећу на терену и по потреби, контактирати са координаторима из Агенције за статистику БиХ;
- вршити сталну контролу материјала преузетог од анкетара и по потреби, захтјевати од анкетара да на лицу мјеста (у газдинству) изврши евентуалне исправке.

Након што се у потпуности заврши рад, контролор враћа координатору Агенције за статистику БиХ сва документа и материјале, те предаје Извјештај у траженој форми о обављеном раду.

2.3. Задаци и обавезе координатора

Координатор Агенције за статистику БиХ је лице које је одговорно за досљедну примјену методологије на којој се Анкета заснива и за успјешну реализацију свих фаза у току спровођења Анкете. Координатор ће бити у контакту са контролорима путем телефона и по потреби на терену.

ПОГЛАВЉЕ III: Упутство за попуњавање Упитника „Годишње истраживање фарми 2019.” (ГИФ)

У циљу што коректнијег попуњавања упитника за „Годишње истраживање фарми 2019” (образац ГИФ) од стране анкетара, припремљено је методолошко упутство. Оно обухвата генералне принципе начина попуњавања обрасца као и дефиниције термина који се појављују у Упитнику.

УПИТНИК ЗА „ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ФАРМИ 2019” (Образац ГИФ)

За свако пољопривредно газдинство, анкетар током интервјуисања носиоца породичног пољопривредног газдинства или друга лица која су упућена у структуру газдинства, односно одговорна лица газдинства – правна лица/предузетника, попуњава један образац ГИФ.

Попуњавање упитника обавља се искључиво хемијском оловком у плавој или црној боји. Податке уписивати читко и прецизно у предвиђена поља, као одговор на постављено питање.

Уколико нема појаве (не постоји податак) поља се остављају празна, односно не уписују се цртице или нуле.

По доласку у газдинство анкетар најприје идентификује газдинство тј. утврђује да ли се ради о газдинству са Листе (ГИФ-ЛГ) које треба анкетирати.

Саставни дио Упитника је КОДНА ЛИСТА УСЈЕВА (образац ГИФ-КЛУ). Она се састоји од назива главних и појединачних усјева са придруженим бројчаним кодовима. Анкетар је обавезан користити Кодну Листу приликом попуњавања табела из дијела 3 уписујући одговарајуће кодове и називе усјева, а у складу са одговорима испитаника.

ДИО 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредне дјелатности, било да се ради о главним или секундарним дјелатностима газдинства. Газдинства могу бити породична пољопривредна газдинства и газдинства као правна лица односно као предузетници.

Прије почетка интервјуа анкетар треба да у предвиђена поља упише ИД газдинства са Листе пољопривредних газдинстава (образац ГИФ-ЛГ), затим уписује датум анкетања (дан и мјесец), почетак анкетања (сат и минута) и шифру анкетара.

У дијелу **Идентификациони подаци газдинства** анкетар уписује:

- **За породично пољопривредно газдинство** уписује сљедеће податке о носиоцу газдинства: име и презиме носиоца газдинства и матични број носиоца газдинства (ЈМБГ)

- **За пољопривредно газдинство као правно лице односно као предузетника** уписује сљедеће податке: назив правног лица/предузетника и матични број правног лица/предузетника

У дијелу **Адреса становања носиоца газдинства/сједиште правног лица/предузетника** анкетар уписује: општина/град, насеље, улицу и кућни број, електронску адресу и телефон.

У дијелу **Локација газдинства** уписује се општина/град и насеље само у случају уколико је локација газдинства различита од адресе носиоца газдинства.

Напомена: Локација газдинства је мјесто на којем се одвија највећи дио пољопривредне производње (мјесто гдје се налазе пољопривредни објекти или највећа површина кориштеног пољопривредног земљишта).

У дијелу **Статус газдинства** у предвиђено поље означава се знаком **X** шифра од 1-6 (за породична пољопривредна газдинства) и шифра 1, 3, 5, 6 (за правна лица и обртнике), у зависности од статуса анкетираниог газдинства како слиједи:

Уколико је газдинство анкетирано, анкетар уписује:

Статус 1. Газдинство је интервјуисано и носилац газдинства је исти као у ЛГ листи – Газдинство обавља пољопривредну активност и интервјуисано је. Интервјуисано газдинство је газдинство на Листи и носилац газдинства је исти као у Листи.

Статус 2. Газдинство је интервјуисано и носилац је различит него у ЛГ листи - обавља пољопривредну активност и интервјуисано је. Интервјуисано газдинство је газдинство на Листи и носилац газдинства је различит од носиоца газдинства у Листи. Уносе идентификациони подаци за новог носиоца газдинства.

Међутим, на терену се могу наћи различити случајеви, у појединим случајевима, анкетар неће бити у могућности да анкетира газдинство са Листе. Разлози за неанкетирање газдинства могу бити сљедећи:

Статус 3. Газдинство се не бави пољопривредом – овај статус се обиљежава на основу добијених информација да се газдинство више не бави пољопривредном активношћу. **Након тога анкетар сам доноси закључак да ли се ради о пољопривредном газдинству и попуњава поље за Да или Не са знаком X и завршава анкетирање.**

Статус 4. Одсуство чланова газдинства - у периоду трајања Анкете разлози одсутности могу бити различити (боравак у иностранству, коришћење одмора и сл.). **Након три покушаја анкетар доноси закључак да ли се ради о пољопривредном газдинству и попуњава поље за Да или Не са знаком X и завршава анкетирање.**

Статус 5. Адреса носиоца газдинства је непозната или нетачна – овај статус се обиљежава у случају када анкетар не може пронаћи газдинство на адреси са Листе, а у случају да се тражено газдинство са Листе налази на другој адреси, анкетирати га и уписати шифру 1. **Уколико анкетар не пронађе газдинство ни на другој адреси означава овај статус знаком X и завршава анкетирање.**

Статус 6. Газдинство је одбило сарадњу - овај статус се обиљежава након свих настојања да се газдинство анкетира, као и упозорења да свако одбијање давања података или давања погрешних података, подразумејева прекршајну одговорност. **Након тога ће анкетар сам**

донијети закључак да ли се ради о пољопривредном газдинству и попуњава поље за Да или Не са знаком X и завршава анкетирање.

Да ли је газдинство регистровано у Регистру пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде одговара се са попуњавањем поља за **Да или Не, знаком X**. Уколико је одговор **Да**, у предвиђена поља се уноси **Регистарски број газдинства у Регистру пољопривредних газдинстава** Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а онда и подаци о производним карактеристикама газдинстава.

ДИО 2. КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ НА ГАЗДИНСТВУ (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Табела 2.1. УКУПНО КОРИШЋЕНО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ НА ГАЗДИНСТВУ (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Укупно кориштено пољопривредно земљиште представља укупну површину под ораницама и баштама/вртovima, угарима, сталним усјевима (воћњацима, виноградима, расадницима), сталним травним површинама (ливадама и пашњацима) коришћену од стране газдинства.

Подаци се дају само за површине које газдинство користи, тј. уписати коришћене пољопривредне површине у власништву газдинства укључујући површине узете у закуп (за новац, бесплатно коришћење, наполица, узурпирано и слично).

Површина пољопривредног земљишта у власништву газдинства је земљиште у власништву свих чланова газдинства, односно у власништву правног лица/предузетника које се користило у посматраном периоду.

Површине газдинства које су дате у закуп или на коришћење другим неће се обухватити.

Површине се исказују у дунумима са 2 децимале. Ако испитаник користи друге јединице мјере, анкетар је обавезан да их прерачуна у дунуме и упише у упитник.

Јединице мјере које се обично користе за пољопривредно земљиште су хектар (ha), дунум, ар (a) и m².

1 хектар = 10 дунума = 100 ari = 10 000 m² ;

1 дунум = 10 ari = 1 000 m²

1 ар = 100 m²

Оранице су земљишта која се редовно обрађују и копају, и на којима се по утврђеном реду (плодореду) засијавају усјеви. На ораницама се узгајају жита, суве махунарке, кртоласто-корјенасто биље, индустријско биље, поврће (на отвореном и под заштитом), ароматично, медицинско и кулинарско биље, цвијеће и украсно биље, зелено крмно биље, сјеме и садни материјал. Такође у површине под ораницама укључују се и површине угара.

Баште / вртovi се у већини случајева налазе око куће, али се ове површине могу налазити и у пољима односно на ораницама као одвојене од осталог пољопривредног земљишта. На њима се узгајају разне врсте поврћа, цвијећа, воћа и других усјева али на малим површинама (**до 500 m²**). Углавном се ти производи користе за властиту потрошњу и не улазе у плодоред усјева на ораницама.

Под плодоредом се подразумејева редовно и унапријед одређено смјењивање усјева на неком земљишту у циљу ефикаснијег коришћења хемијских и физичких својстава тла.

Уколико се иста површина ораница и башта / вртова користила за различите усјеве или засаде (истовремено или једно за другим), приказати површину само једном и то под главним усјевом (усјев са највећом производном вриједношћу). Ово се односи на све табеле у којима у збировима на дну табела стоји (1 – главни усјев).

Ред 1. Усјеви на ораницама - Уписују се укупне површине ораница на којима се узгајају житарице, индустријско биље, ароматично, медицинско и кулинарско биље, крмно биље, сухе махунарке, корјенасте културе, и садни материјал **искључујући поврће**. У колони 3 уписује се укупна површина изражена у дунумима - **ПОД ГЛАВНИМ УСЈЕВИМА** .

Ред 2. Поврће на ораницама (на отвореном или под ниском заштитом укључујући диње, лубенице и јагоде) - Уписују се оне површине ораница које су под поврћем (**укључујући диње, лубенице и јагоде**), на отвореном или под ниском заштитом (топле лијехе, површине под ниским тунелима које су неприступачне људима, као и површине под танком пластиком или тканином положеном на земљу). У колони 3 уписује се укупна површина изражена у дунумима - **ПОД ГЛАВНИМ УСЈЕВИМА**.

Ред 3. Поврће на ораницама (у пластеницима и стакленицима укључујући диње, лубенице и јагоде) - Уписују се оне површине ораница које су под поврћем (**укључујући диње, лубенице и јагоде**), под чврстом пластиком, меком пластиком или стаклом, која су приступачна људима и које могу имати уграђену уобичајену инсталацију (уређаји за наводњавање, гријање, провјетравање, освјетљење и сл.). У колони 3 уписује се укупна површина изражена у дунумима - **ПОД ГЛАВНИМ УСЈЕВИМА**.

Напомена: Уписивати само стварну површину заштићених простора (пластеника, стакленика) без обзира на пожњевену површину да не би дошло до увећања површине пластеника и стакленика.

Ред 4. Баште / вртови (на отвореном или под ниском заштитом) – Уписују се површине башта/вртова на отвореном или под ниском заштитом (топле лијехе, површине под ниским тунелима које су неприступачне људима, као и површине под танком пластиком или тканином положеном на земљу). У колони 3 уписује се укупна површина изражена у дунумима - **ПОД ГЛАВНИМ УСЈЕВИМА**.

Ред 5. Баште / вртови (у пластеницима и стакленицима) – Уписују се површине башта/вртова у пластеницима и стакленицима. У колони 3 уписује се укупна површина изражена у дунумима - **ПОД ГЛАВНИМ УСЈЕВИМА** .

Напомена: Уписивати само стварну површину заштићених простора (пластеника, стакленика) без обзира на пожњевену површину да не би дошло до увећања површине пластеника и стакленика.

Ред 6. Угари - Уписују се површине угара, а то су површине које припадају ораницама али које се остављају за опаравак (на одмору), а најчешће током цијеле пољопривредне године и обично су укључене у плодоред.

Разликују се сљедеће врсте угара:

- црни угар: површина се преоре и не засије,

- зелени угар: површина се преоре и засије усјевима за зеленишно ђубрење (лупине, дјетелина).

Ред 7. Воћњаци, интензивни - Уписују се површине интензивних воћњака који представљају површине на којима је засађено коштуњаво и јабучасто воће, маслине, цитруси и јужно воће, орашасто, јагодичасто и бобичасто воће, искључујући јагоде.

Интензивни воћњаци су стални засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.). Обично су засади стабала на већим површинама са одређеним размаком између редова и одређеним размаком у реду.

У ову површину се не укључују екстензивни воћњаци (види дефиницију екстензивних воћњака у дијелу Табела 3.6. ВОЋЊАЦИ), као и површине под појединим стаблима воћа која се налазе у баштама/вртovima односно окућницама.

Ред 8. Виногради, плантажни - Уписују се површине плантажних винограда, а то су површине на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју. У ову површину укључују се само плантажни (интензивни) виногради.

Плантажни (интензивни) виногради су они засади у којима се редовно примјењују агротехничке мјере (обрада, њега, прскање, и др.). Обично су то засади на већим површинама са одређеним размаком између чокота.

Ред 9. Расадници - Уписују се површине расадника који чине површине пољопривредног земљишта на отвореном или у пластеницима/стакленицима на којима се у посматраном периоду обављала производња расада и садница у везаном узгоју. Они могу бити расадници воћа, винове лозе, цвијећа и украсног биља, површине под расадом поврћа, расадом дувана и расадом смиља. Површине на отвореном и под пластеницима и стакленицима се исказују заједно као укупна површина расадника.

Ред 10. Цвијеће и украсно биље (искључујући расаднике) - Уписују се површине које се користе за производњу цвијећа и украсног биља - све врсте резаног цвијећа, лончанице, божићног дрвећа, украсних грмова итд. било да се производња обавља на отвореном или у пластеницима/стакленицима. Површине на отвореном и под пластеницима и стакленицима се исказују заједно као укупна површина за производњу цвијећа и украсног биља.

Ред 11. Ливаде - Уписују се површине ливада као сталних травнатих површина које су се у посматраном периоду користиле за кошење и производњу сијена (**искључујући производњу зелене крме**).

Ливаде су површине обрасле травом које се редовно косе ради добијања сијена. Заједно се исказују површине природних и засијаних ливада.

Ред 12. Пашњаци - Уписују се површине пашњака као сталних травнатих површина које су се у посматраном периоду користиле за испашу стоке.

Пашњаци (укључују грубе пашњаке-пашњаке за оскудну испашу) су земљишта на којима расте трава, трње, грмље и сл. и који искључиво служе за испашу стоке. Заједно се исказују низијски и планински пашњаци.

Ред 13. Уписује се укупно коришћено пољопривредно земљиште које представља збир површина редова **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12 у Табели 2.1.**

ДИО 3. БИЉНА ПРОИЗВОДЊА

(пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Табела 3.1. УСЈЕВИ НА ОРЕНИЦАМА (ЖИТАРИЦЕ, ИНДУСТРИЈСКО БИЉЕ, АРОМАТИЧНО, МЕДИЦИНСКО И КУЛИНАРСКО БИЉЕ, КРМНО БИЉЕ) (искључујући поврће)

(пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

У табелу 3.1. уписују се подаци за усјеве на ореницама на основу уписаног кода и назива усјева из кодне Листе усјева – ГИФ-КЛУ (кодови 100, 200, 600, 800 и 900).

Напомена: обратити пажњу за одређене усјеве тј. укључује ли се сјеме или не.

Усјеви под кодом **900** су усјеви на ореницама који се користе искључиво као извори обновљиве енергије (биогорива) и не користе се у друге сврхе. За код 901 се уписује укупна површина и производња за све ове усјеве заједно без обзира да ли се већ налазе у Кодној Листи под другим кодом. Примјер: Соја за исхрану је под кодом 202, а као енергетски усјев ће бити уврштена у код 901.

Треба означити да ли се усјев сијао као главни (шифра 1) и/или као накнадни усјев (шифра 2). Треба имати у виду да исти усјев у овој табели може бити приказан више од једног пута, зависно од тога да ли се сије само као главни и/или накнадни усјев.

Главни усјев (шифра 1) представља засијан усјев који остварује највећу економску корист или окупира пољопривредно земљиште током већег дијела пољопривредне године.

Накнадни усјеви (шифра 2) могу бити засијани као:

- Подусјеви који се усијавају у главни усјев, који им служи као заштита. Сјетва и жетва тих усјева обављају се одвојено. Тако се на примјер, дјетелина и луцерка на прољеће усијавају у жито;
- Накнадни (пострни) усјеви који се сију послје жетве стрних жита, а дозријевају у току јесени (кукуруз за зелену крму, купус, репа).

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину под одређеном врстом усјева, а која обухвата и површине које нису пожњевене усљед природних непогода.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевен одређени усјев и убран принос. Пожњевена површина може бити мања или једнака засијаној површини.

Укупна производња (t) представља остварени принос одређене врсте усјева стандардне влажности који је добијен по завршеној жетви/берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2019/2020, дунум: уписати засијане површине у јесењој сјетви у 2019. години и планиране површине за прољетну сјетву у 2020. години.

**Табела 3.2. ПОВРЋЕ НА ОРАНИЦАМА (НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ УКЉУЧУЈУЋИ ДИЊЕ, ЛУБЕНИЦЕ И ЈАГОДЕ)
(пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)**

У овој табели приказати површине и производњу свјежег поврћа које се узгаја на ораницама на отвореном или под ниском заштитом (топле лијехе, површине под ниским тунелима који су неприступачни људима). Поврће на отвореном је у систему плодореда са другим усјевима.

У овој табели уписују се кодови и називи поврћа из обрасца ГИФ-КЛУ унутар групе усјева под кодом **300**.

Намјена овог поврћа је за тржиште па се према томе пожњевене површине и укупан принос исказују за овај начин употребе овог поврћа.

Као и у табели 3.1. и овде је потребно означити редосљед усјева (поврћа) – главни усјев (1) и накнадни усјев (2) .

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину под одређеном врстом поврћа, а која обухвата и површине које нису пожњевене усљед природних непогода.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевена одређена врста поврћа и убран принос. Пожњевена површина може бити мања или једнака засијаној површини.

Укупна производња (t) представља остварени принос одређене врсте поврћа који је добијен по завршеној жетви/берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2019/2020, дунум: уписати засијане површине у јесењој сјетви у 2019. години и планиране површине за прољетну сјетву у 2020. години.

Напомена: Диње, лубенице и јагоде се рачунају у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код агротехнике поврћа.

**Табела 3.3. ПОВРЋЕ НА ОРАНИЦАМА (У ПЛАСТЕНИЦИМА И СТАКЛЕНИЦИМА УКЉУЧУЈУЋИ ДИЊЕ, ЛУБЕНИЦЕ И ЈАГОДЕ)
(пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)**

У овој табели приказати површине и производњу свјежег поврћа које се узгаја на ораницама под заштитом односно у стакленицима и пластеницима.

У овој табели уписују се кодови и називи поврћа из обрасца ГИФ-КЛУ унутар групе усјева под кодом **300**.

Намјена овог поврћа је за тржиште па се према томе пожњевене површине и укупан принос исказују за овај начин употребе овог поврћа.

Као и у табели 3.1. и овде је потребно означити редосљед усјева (поврћа) – главни усјев (1) и накнадни усјев (2) .

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину под одређеном врстом поврћа, а која обухвата и површине које нису пожњевене усљед природних непогода.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевена одређена врста поврћа и убран принос.

Укупна производња (t) представља остварени принос одређене врсте поврћа који је добијен по завршеној жетви/берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2019/2020, дунум: уписати засијане површине у јесењој сјетви у 2019. години и планиране површине за прољетну сјетву у 2020. години.

Напомена: Диње, лубенице и јагоде се рачунају у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код агротехнике поврћа.

Табела 3.4. БАШТЕ / ВРТОВИ (НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ) (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Напомена: Баште / вртови су површине до 500 m². Намијењене су претежно за узгој поврћа, а могуће је узгајати и друге усјеве као што је ароматично, кулинарско и медицинско биље, воће, итд.

У овој табели приказати површине и производњу усјева који се узгајају у баштама / вртovima на отвореном или под ниском заштитом (топле лијехе, површине под ниским тунелима који су неприступачни људима).

Намјена ових усјева је за властите потребе па се према томе пожњевене површине и укупан принос исказују за овај начин употребе. Искључују се:

1. Површине намјењене за узгој усјева и продају на тржишту било да се ради о газдинствима или колективним домаћинствима (школска газдинства, затворска газдинства, манастирска газдинства, итд...)
2. Површине за производњу сточне хране па и онда ако чланови газдинства конзумирају месо животиња храњених том сточном храном
3. Украсне баште, украсни травњаци, паркови, итд...

Као и у табели 3.1. и овде је потребно означити редосљед усјева (поврћа, итд...) – главни усјев (1) и накнадни усјев (2) .

Засијана површина, m² представља укупну засијану површину под одређеном врстом усјева, а која обухвата и површине које нису пожњевене усљед природних непогода.

Пожњевена површина, m² је површина са које је пожњевена одређена врста усјева и убран принос. Пожњевена површина може бити мања или једнака засијаној површини.

Укупна производња (kg) представља остварени принос одређене врсте усјева који је добијен по завршеној жетви/берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Напомена: Прије контроле са пољем у Табели 2.1., Колона 3, Ред 4 потребно је вриједност у Табели 3.4., Колона 5, ред 21 подијелити са 1000 да би мјерну јединицу m² претворили у дунуме.

**Табела 3.5. БАШТЕ / ВРТОВИ (У ПЛАСТЕНИЦИМА И СТАКЛЕНИЦИМА)
(пољопривредна година - 01. октобар 2018. - 30. септембар 2019.)**

Напомена: Баште / вртови су површине до 500 m². Намијењене су претежно за узгој поврћа, а могуће је узгајати и друге усјеве као што је ароматично, кулинарско и медицинско биље, воће, итд

У овој табели приказати површине и производњу усјева који се узгајају у баштама / вртovima под заштитом односно у пластеницима и стакленицима.

Намјена ових усјева је за властите потребе па се према томе пожњевене површине и укупан принос исказују за овај начин употребе. Искључују се:

1. Површине намјењене за узгој усјева и продају на тржишту било да се ради о газдинствима или колективним домаћинствима (школска газдинства, затворска газдинства, манастирска газдинства, итд...)
2. Површине за производњу сточне хране па и онда ако чланови газдинства конзумирају месо животиња храњених том сточном храном
3. Украсне баште, украсни травњаци, паркови, итд...

Као и у табели 3.1. и овде је потребно означити редосљед усјева (поврћа, итд...) – главни усјев (1) и накнадни усјев (2) .

Засијана површина, m² представља укупну засијану површину под одређеном врстом усјева, а која обухвата и површине које нису пожњевене усљед природних непогода.

Пожњевена површина, m² је површина са које је пожњевена одређена врста усјева и убран принос.

Укупна производња (kg) представља остварени принос одређене врсте усјева који је добијен по завршеној жетви/берби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

Напомена: Прије контроле са пољем у Табели 2.1., Колона 3, Ред 5 потребно је вриједност у Табели 3.5., Колона 5, ред 21 подијелити са 1000 да би мјерну јединицу m² претворили у дунуме.

**Табела 3.6. ВОЋЊАЦИ (УКЉУЧУЈУЋИ КОШТУЊАВО И ЈАБУЧАСТО ВОЋЕ, МАСЛИНЕ, ЦИТРУСЕ И ЈУЖНО ВОЋЕ, ОРАШАСТО И ЈАГОДИЧАСТО ВОЋЕ, ИСКЉУЧУЈУЋИ ЈАГОДЕ)
(пољопривредна година - 01. октобар 2018. - 30. септембар 2019.)**

Воћњаци су вишегодишњи засади на којима је засађено коштуњаво и јабучасто воће, маслине, цитруси и јужно воће, орашасто и јагодичасто воће искључујући јагоде. Воћњаци могу бити интензивни (плантажни) и екстензивни.

У овој табели уписују се кодови и називи воћа из обрасца ГИФ-КЛУ унутар групе усјева под кодом 400.

ЈАГОДИЧАСТО И БОБИЧАСТО ВОЋЕ: Површине под јагодичастим и бобичастим воћем су земљишта на којима су засађене боровнице, купине, малине, црне и црвене рибизле, аронија и брусница (искључујући јагоде).

ИНТЕЗИВНИ ВОЋЊАЦИ су стални засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.). Обично су засади стабала на већим површинама са одређеним размаком између редова и у реду.

Укупна површина, дунум - представља површину под интензивним воћњацима без обзира на старост и родност;

У производњи, дунум – уписују се површине под родним стаблима која су, према својој физиолошкој зрелости, способна да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у посматраној години родила или не.

Још није у производњи, дунум - уписују се површине под младим воћним стаблима која нису способна да дају род.

Укупна производња, kg – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу и остали губици током жетве/бербе.

ЕКСТЕНЗИВНИ ВОЋЊАЦИ су трајни засади и гдје се не примјењују редовне агротехничке мјере нпр. међуредна култивација, наводњавање, употреба вјештачких ђубрива и заштитних средстава. Овај тип воћњака има мање од 100 стабала по хектару или максимални простор између стабала 10 метара. Екстензивни воћњаци такође укључују расута стабла или групу стабала у баштама/вртовима, на обрадивим површинама, на пашњацима и ливадама. Површине испод тих стабала често се не рачунају као воћњаци, већ под другим категоријама коришћења земљишта.

Број стабала – укупан број стабала на одређеној површини без обзира да ли су у датој години родила или не;

Укупна производња, kg – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици у воћњаку и остали губици током бербе.

Табела 3.7. ВИНОГРАДИ, ПЛАНТАЖНИ (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Виногради су површине са садницама винове лозе са одређеним размаком између винове лозе да би се могла провести механизована обрада и агро техничке мјере.

Плантажни виногради – су стални засади у којима се примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, прскање и друго), а подигнути су обично на већим површинама примјеном плантажних система.

Грожђе је здрав, зрео, презрео, просушен или природно смрзнут плод племените винове лозе (*Vitis Vinifera*) намијењен за производњу вина и других производа од грожђа.

Стоно грожђе (501)- које је намијењено за свјежу употребу, за конзумацију.

Сорте грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина (502)- представља сортимент грожђа који мора бити достигнутог квалитета и приноса по хектару, те прописане количине степена шећера у грожђу.

Сорте грожђа за остала вина (503) - које је намијењено производњи стоних вина од једне или више сорти винове лозе без ознаке географског поријекла. Стона вина без ознаке географског поријекла не могу носити ознаку сорте.

Укупна површина, дунум – уписује се укупна површина винограда која обухвата површине под родним и младим неродним чокотима.

У производњи, дунум – уписују се површине под родним чокотима који су према својој физиолошкој зрелости способни да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у односној години родила или не.

Још нису у производњи, дунум – уписују се површине под младим неродним чокотима који су млађи од три године и који још нису способни да донесу род.

Укупна производња, kg – уписује се укупна количина рода коју су дали родни чокоти. У укупну производњу су већ укључени губици у винограду и током бербе.

Табела 3.8. РАСАДНИЦИ (УКЉУЧУЈУЋИ ПОВРШИНЕ НА ОТВОРЕНОМ КАО И ПОВРШИНЕ У ПЛАСТЕНИЦИМА / СТАКЛЕНИЦИМА) (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Расадници - су површине које се користе за производњу садница воћа, винове лозе, цвијећа и украсног биља, расада поврћа, дувана и смиља.

Укупна површина расадника, дунум – уписује се површина на којој се гаје саднице/расад.

Произведене саднице, комада – уписује се број садница/расада који је произведен на расаднику.

У овој табели уписани су кодови и називи расадника из обрасца ГИФ-КЛУ унутар групе усјева под кодом 1100.

Табела 3.9. ЦВИЈЕЋЕ И УКРАСНО БИЉЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ПОВРШИНЕ НА ОТВОРЕНОМ КАО И ПОВРШИНЕ У ПЛАСТЕНИЦИМА / СТАКЛЕНИЦИМА) (искључујући расаднике) (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Напомена: Подаци у Табели 3.9. „искључују податке који се односе на расаднике“.

Цвијеће и украсно биље (1201)– уписују се површине које се користе за производњу цвијећа - све врсте резаног цвијећа, лончанице, било да се саде на отвореном или у пластеницима/стакленицима.

Божично и украсно дрвеће (1202) - уписују се површине дрвећа и грмља узгајаног за вртове/баште, алеје и дрвореде. Ту спадају живице (жива ограда), украсни грмови и украсни четинари, искључујући младе саднице.

Укупна површина, дунум – уписује се површина на којој се гаји цвијеће и украсно биље, божично и украсно дрвеће.

Укупно произведено, комада – уписује се произведени број комада цвијећа и украсног биља односно божичног и украсног дрвећа.

Табела 3.10. ПОВРШИНА ЛИВАДА И ПРОИЗВОДЊА СИЈЕНА (искључујући пашњаке) (пољопривредна година - 01. октобар 2018. – 30. септембар 2019.)

Укупна површина, дунум: Односи се на површине ливада. Под шифром (701) уписује се површина ливада које су редовно кошене током референтног периода односно на којима се производило сијено.

Производња сијена, t: Уписује се укупни принос сијена са природних и засијаних ливада.

ДИО 4. БРОЈНО СТАЊЕ СТОКЕ И ЖИВИНЕ И СТОЧНА ПРОИЗВОДЊА

У оквиру ове групе питања прикупљају се подаци о укупном броју стокe по врстама и категоријама, промету (билансу) говеда, свиња, оваца, коза и живине, подаци о клању говеда, свиња, оваца, коза и живине на газдинству, подаци о производњи јаја и промету (биланси) кокошијих јаја, подаци о броју кошница (пчелињих друштава) и подаци о производњи меда.

Подаци о броју стокe, живине и кошница односе се на стање 01. децембра 2019. године (у даљем тексту референтни дан). Промјене које су настале послје 1. децембра не узимају се обзир. На примјер, ако је неко газдинство 1. децембра имало 10 оваца и 6 јагњади, а 2. децембра или касније (до доласка анкатара) ојагни се још 5 оваца или угине неко јагње, тада се приликом анкетирања газдинства узима стање које је било 1. децембра тј. 10 оваца и 6 јагњади.

Евидентира се број животиња који се узгаја на газдинству без обзира на власништво (властите и туђе). Не уписује се властита стока и живина газдинства која се на дан 1. децембра посматране године налазила код других правних или физичких лица због тога, чувања и сл. осим стокe у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом газдинству ради парења). Животиње могу бити на газдинству (или коришћеном пољопривредном земљишту или у објектима за смјештај животиња које користи газдинство) или ван газдинства (на заједничким пашњацима или у току премјештања са једног пашњака на други итд).

Промет (биланс) стокe и живине представља обрт стада/јата у периоду од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године (у даљем тексту референтни период) у којем се региструје број новорођених, број угинулих и број закраних грла на газдинству.

Под клањем стокe на газдинству подразумјевају се подаци о броју грла стокe по појединим врстама и категоријама закраним у посматраном периоду на анкетираном газдинству, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању стокe и живине на газдинству односе се на клање у периоду од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године (у даљем тексту референтни период).

У табелу се уписују подаци за сву стоку и живину заклану на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територији одакле води поријекло, укључујући и стоку из увоза.

Подаци о производњи појединих сточних производа (јаја и мед) се односе на производњу у периоду од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године (у даљем тексту референтни период).

4.1. ГОВЕДА

Табела 4.1.1. Говеда – стање на 01. децембар 2019.

У оквиру ове табеле уписује се број говеда које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Телад и млада говеда до 1 године старости од чега:

Телад и млада говеда до 1 године старости за клање представљају телад и млада говеда оба пола (млади бикови и јунице), старости до 1 године која су намијењана за клање.

Остала женска грла - женска грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за приплод или тов.

Остала мушка грла - мушка грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за приплод или тов.

Говеда од 1 до 2 године старости од чега:

Мушка грла - мушка грла старости од 1 до 2 године, без обзира на то да ли се узгајају за приплод или тов;

Женска грла за клање - женска грла старости од 1 до 2 године, која се узгајају за тов и клање.

Женска грла за приплод - женска грла старости од 1 до 2 године, која се узгајају за приплод. Из ове категорије се искључују женска грла која су се већ телила (ред 10. и ред 11.).

Говеда преко 2 године старости од чега:

Мушка грла (бикови, волови) - мушка кастрирана и некастрирана грла старости преко 2 године, која се користе за приплод, рад или тов.

Јунице за клање - јунице старости преко 2 године, које се узгајају за клање.

Јунице за приплод - јунице старости преко 2 године, које се узгајају за приплод. Женска грла у доби од 2 и више година која се још нису телила, овдје се укључују и стеона грла (ако су стеона на дан истраживања).

Музне краве - краве чије се млијеко углавном користи за људску исхрану или прераду. Укључене су и засушене музне краве, као и музне краве излучене из приплода без обзира на то да ли се тове у периоду од посљедње лактације до клања.

Остале краве - краве чије се млијеко углавном користи за исхрану телади (краве хранитељке), односно краве које се углавном гаје ради узгоја телади (у систему крава-теле), као и краве које се користе за рад (вучу). У ову категорију говеда се убрајају и засушене и излучене остале краве, без обзира да ли се не тове или не тове прије клања.

ГОВЕДА, УКУПНО - укупан број говеда на газдинству, на дан 01. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања говеда по категоријама (збир података у оквиру редова од 1 до 11).

Табела 4.1.2. Говеда, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања говеда свих категорија у оквиру анкетираног газдинства, током референтног периода.

Отељено - укупан број живо отељене телади у току референтног периода, оба пола, без обзира да ли је неко тело касније заклано, продато или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује само говеда која су заклана на газдинству током референтног периода, без обзира на употребу (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих грла (телади и одрасла грла) угинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести принудно успавана (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.1.3. Клање говеда на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју говеда закланих у посматраном периоду на анкетираном газдинству, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању говеда на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године).

У табелу се уписују подаци за сва говеда заклана на газдинству током референтног периода, без обзира на територију одакле води поријекло, укључујући и стоку из увоза.

У овој табели постоји контрола, гдје број у реду 7. мора бити једнак броју у Табели 4.1.2., ред 2.

4.2. СВИЊЕ

Табела 4.2.1. Свиње – стање на 01. децембар 2019.

У оквиру ове табеле уписује се број свиња које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Прасад до 20 kg - прасад тјелесне масе до 20 килограма, оба пола и свих узраста, независно од намјене узгоја (за приплод или тов).

Свиње од 20 kg до 50 kg - свиње тјелесне масе од 20 до 50 килограма, без обзира на пол и намјену узгоја (приплод или тов).

Свиње за тов, од чега:

- **Свиње за тов од 50 kg до 80 kg** - свиње у тову тјелесне масе од 50 до 80 килограма, без обзира на пол.
- **Свиње за тов од 80 kg до 110 kg** - свиње у тову тјелесне масе од 80 до 110 килограма, без обзира на пол.
- **Свиње за тов преко 110 kg** - свиње у тову тјелесне масе преко 110 килограма, без обзира на пол.

Свиње за приплод (50 kg и више), од чега:

- **Опрашене крмаче** - женска грла која су се најмање једном прасила и која су тренутно опрашена;
- **Супрасне крмаче** - женска грла која су се најмање једном прасила и која тренутно нису опрашена;
- **Супрасне назимице** - женска грла одабрана за приплод, која су први пут супрасна и од којих се очекује први подмладак;
- **Назимице** - млада женска грла одабрана за приплод која се још нису прасила.

Нерасти - уписује се укупан број одраслих мушких грла која се користе у приплоду.

СВИЊЕ, УКУПНО - укупан број свиња на газдинству, на дан 01. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања свиња по категоријама (збир података у оквиру редова од 1 до 10).

Табела 4.2.2. Свиње, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија свиња у оквиру анкетираног газдинства, током референтног периода.

Опрашено - укупан број живо опрашене прасади у току референтног периода, без обзира да ли је неко прасе касније заклано, продато или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује само свиње које су заклане на газдинству током референтног периода, без обзира на употребу (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло - укупан број свих грла угинутих током референтног периода усљед болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести принудно успавана (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.2.3. Клање свиња на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју свиња закланих у посматраном периоду на анкетираном газдинству, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању свиња на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године).

У табелу се уписују подаци за све свиње заклане на газдинству током референтног периода, без обзира на територију одакле воде поријекло, укључујући и свиње из увоза.

У овој табели постоји контрола, гдје број у реду 7. мора бити једнак броју у Табели 4.2.2., ред 2.

4.3. ОВЦЕ

Табела 4.3.1. Овце - стање на 01. децембар 2019.

У оквиру ове табеле уписује се број оваца које узгаја анкетирано газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Јагњад и овце до 1 године старости - укупан број јагњади оба пола до једне године старости.

Јагњене и први пут припуштене овце, од чега:

За производњу млијека - женска грла старости преко 1 године, која су се најмање једном јагњила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе/иће се за производњу/прераду млијека за људску исхрану. У ову категорију се убрајају и засушене музне овце.

За производњу меса - женска грла старости преко 1 године, која су се најмање једном јагњила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе за производњу јагњади за тов.

Овнови и јалове овце – остала грла оваца која нису обухваћена у претходним категоријама, а то су: овнови и јалове овце.

ОВЦЕ, УКУПНО - укупан број оваца на газдинству, на дан 01. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања оваца по категоријама (збир података у оквиру редова од 1 до 4).

Табела 4.3.2. Овце, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија оваца у оквиру газдинства, током референтног периода.

Ојагњено - укупан број живо ојагњених јагњади у току референтног периода, без обзира да ли је неко јагње касније заклано, продато, поклоњено или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује само овце које су заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих оваца угинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести принудно успавана (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.3.3. Клање оваца на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју оваца закланих у посматраном периоду на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању оваца на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године).

У табелу се уписују подаци за све овце заклане на газдинству током референтног периода, без обзира на територију одакле воде поријекло, укључујући и овце из увоза.

У овој табели постоји контрола, гдје број у реду 4. мора бити једнак броју у Табели 4.3.2., ред 2.

4.4. КОЗЕ

Табела 4.4.1. Козе - стање на 01. децембар 2019.

У оквиру ове табеле уписује се број коза које узгаја анкетирано газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Јарад и козе до 1 године старости – укупан број јаради, оба пола, старости до 1 године.

Јарене и први пут припуштене козе, од чега:

За производњу млијека - женска грла старости преко 1 године, која су се најмање једном јарила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе/иће се за производњу/прераду млијека за људску исхрану. У ову категорију се убрајају и засушене музне козе.

За производњу меса - женска грла старости преко 1 године, која су се најмање једном јарила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а која се користе за производњу јаради за тов.

Јарци и јалове козе – остале козе које нису обухваћене претходним категоријама, а то су: јарчеви и јалове козе.

КОЗЕ, УКУПНО - укупан број коза на газдинству, на дан 01. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања коза по категоријама (збир података у оквиру редова од 1 до 4).

Табела 4.4.2. Козе, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија коза на газдинству, током референтног периода.

Ојарено - укупан број живо ојарених јаради у току референтног периода, без обзира да ли је неко јаре касније заклано, продато, поклоњено или угинуло.

Заклано на газдинству – укључује само козе које су заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих грла (јарад и одрасла грла) угинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести принудно успавана (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Табела 4.4.3. Клање коза на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју коза закланих у посматраном периоду на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању коза на газдинству се уписују по појединим категоријама и укупно за референтни период (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године).

У табелу се уписују подаци за све козе заклане на газдинству током референтног периода, без обзира на територију одакле воде поријекло, укључујући и козе из увоза.

У овој табели постоји контрола, гдје број у реду 3. мора бити једнак броју у Табели 4.4.2., ред 2.

4.5. КОЊИ

Табела 4.5.1. Коњи - стање на 01. децембар 2019.

У оквиру ове табеле се уносе подаци о броју коња на газдинству, са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Коњи, укупно – укупан број коња гајених на газдинству без обзира на пол и старост, са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

...од тога кобиле и ждребне омице - укупан број кобила и ждребних омица гајених на газдинству на референтни дан.

4.6. ЖИВИНА

Табела 4.6.1. Живина - стање на 01. децембар 2019.

Овом табелом обухвата се укупан број живине гајене на газдинству, по врстама (кокоши, ћурке, патке, гуске и остала живина) и појединим категоријама (товни пилићи, кокошке носиље), са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Товни пилићи (бројлери) - укупан број товних пилића (бројлера) гајених на газдинству на референтни дан.

Кокошке носиље - укупан број кокошака које су достигле одређену полну зрелост и узгајају се ради производње јаја, без обзира на то да ли се снешена јаја користе за насад или исхрану (конзумна јаја). У ову ставку укључују се и пилићи, прије него достигну зрелост носилице, уколико су одређени за носилицу. Такође се укључују и излучене кокошке.

Ћурке - укупан број ћурки, без обзира на старост, пол и намјену.

Патке - укупан број патки без обзира на старост, пол и намјену.

Гуске - укупан број гуски без обзира на старост, пол и намјену.

Остала живина (пијетлови) - укупан број остале живине која се гаји на газдинству ради производње меса и јаја (не у сврху лова), а која није обухваћена претходним врстама (пауни, фазани, бисерке, морке, нојеви, препелице, голубови...) и категорија пијетлова. Животиње које се узгајају за лов, а не ради производње меса, нису овдје укључене.

ЖИВИНА, УКУПНО - укупан број живине гајене на газдинству на дан 01. децембра 2019. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања живине по категоријама (збир података у оквиру редова од 1 до 6).

Табела 4.6.2. Живина, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле уносе се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања живине **свих врста и категорија** (подмладак и одрасла живина) на газдинству, у периоду од 01. децембра 2018. године до 30. новембра 2019. године.

Излежено - укупан број пилића, пачића, гушчића и ћурића живо излежених током референтног периода, без обзира да ли је неко касније продато, заклато или угинуло.

Купљено/Узето у услужни тов, одрасла живина - укупан број одрасле живине, свих врста, купљене/узете у услужни тов током референтног периода од других породичних газдинстава или пословних субјеката.

Купљено/Узето у услужни тов, једнодневни пилићи - укупан број једнодневних пилића, свих врста, купљене/узете у услужни тов током референтног периода од других породичних газдинстава или пословних субјеката.

Продато/Изашло из услужног това, одрасла живина - укупан број одрасле живине, свих врста, продате/изашло из услужног това током референтног периода, за приплод, тов и клање (другим газдинствима и/или кланицама/пословним субјектима).

Продато/Изашло из услужног това, једнодневни пилићи - укупан број једнодневних пилића, свих врста, продате/изашло из услужног това током референтног периода.

Заклано на газдинству - укључује само живина која је заклана на газдинству током референтног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло - укупан број живине угинуле током референтног периода од болести, исцрпљености и повреда, укључујући и грла која су због болести принудно успавана (чије месо није употребљиво за исхрану).

Табела 4.6.3. Клање живине на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о броју живине заклане у посматраном периоду на анкетираним газдинствима, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Подаци о клању живине на газдинству се уписују по појединим врстама, категоријама и укупно за референтни период (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019. године).

У табелу се уписују подаци за сву живину заклану на газдинству током референтног периода, без обзира на територију одакле воде поријекло, укључујући и живину из увоза.

У овој табели постоји контрола, гдје број у реду 5. мора бити једнак броју у Табели 4.6.2., ред 6.

Табела 4.6.4. Производња кокошијих јаја (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Просјечан број носилица за посматрани период – уписује се просјечан број кокошки носила на газдинству које су носиле јаја током референтног периода (од 01. децембра 2018. године до 30. новембра 2019. године), без обзира да ли се налазе или не на газдинству 01. децембра 2019. године.

Производња јаја - укупан број јаја снешених током референтног периода, без обзира на њихову намјену (за насад и/или конзум).

Табела 4.6.5. Кокошија јаја, промет (биланс) (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Промет (билансу) јаја се односи само на дистрибуцију кокошијих јаја произведених на газдинству током референтног периода.

Потрошено за властиту употребу - укупан број јаја које је газдинство користило за исхрану.

Потрошено за властиту насад - укупан број кокошијих јаја произведених на газдинству током референтног периода, а утрошених за властиту насад.

Продато за насад - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за насад.

Продато за конзумацију - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за конзумацију.

Продато за прераду - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за даљу прераду.

Губици - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода која су неискоришћена тј. пропала.

ЈАЈА, УКУПНО - Овај број мора бити једнак збиру унесених података у поједине редове ове табеле (редови од 1 до 6). Број јаја произведених на газдинству током референтног периода мора бити једнак податку из реда 2. табеле 4.6.4.

4.7. КОШНИЦЕ

Табела 4.7.1. Кошнице и производња меда

Број кошница – стање на 01. децембар 2019. - укупан број кошница (са покретним и непокретним сањем) на газдинству са стањем на дан 01. децембра 2019. године.

Производња меда, kg (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.) - укупна количина меда произведена током задњих 12 мјесеци у оквиру газдинства. Произведена количина меда се исказује у килограмима.

ДИО 5. ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Табела 5.1. Производња млијека на газдинству

У оквиру ове табеле уносе се подаци о броју мужених грла и количинама млијека намуженог на анкетираним газдинству током референтног периода, по појединим врстама домаћих животиња (говеда, овце и козе).

Број мужених грла представља укупан број грла одговарајуће врсте (крава, оваца или коза) која су мужена током референтног периода, без обзира на то да ли се на дан 01. децембра 2019. године налазе на газдинству.

Код производње млијека приказују се **укупне количине намуженог млијека** на газдинству током посматраног периода без обзира на то да ли је искориштено за људску исхрану, прераду или исхрану подмлатка.

Уколико испитаник није у могућности да сам одговара на питање о укупној количини намуженог млијека одређене врсте (кравље, овчије, козје) на газдинству у посматраном периоду, анкетар заједно са испитаником одређује дневну количину намуженог млијека, коју множи са бројем дана муже у посматраном периоду, и то појединачно за свако мужено грло одговарајуће врсте. Сабирањем годишњих количина намуженог млијека по муженом грлу добије се укупна количина одређене врсте млијека произведеног на газдинству.

Табела 5.2. Употреба млијека из властите производње на газдинству

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о количинама млијека које су произведене на газдинству током посматраног периода, према начину употребе.

Цјелокупну количину произведеног крављег, овчијег и козјег млијека произведеног на газдинству током референтног периода (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.) неопходно је подијелити према различитим облицима потрошње. То значи да укупно све употребљене количине млијека по појединачним облицима потрошње морају одговорати збиру укупне производње крављег, овчијег и козјег млијека.

Употребљене количине млијека на газдинству, као и продате количине односе се само на сирово млијеко (кравље, овчије и козје млијеко) из властите производње.

Употребљене количине млијека се уносе у литрима. Ако испитаник располаже подацима у килограмима, неопходно их је претворите у литре (дијелити са фактором 1.03).

Потрошња млијека за исхрану на газдинству

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода, а потом потрошена за људску исхрану на газдинству (млијеко за пиће). Не рачуна се млијеко прерађено у млијечне производе.

Продаја млијека мљекарама, задругама и другим регистрованим откупљивачима

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода и продата мљекарама, задругама или неким другим регистрованим купцима млијека.

Непосредна продаја млијека

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода, а које је газдинство продало директно на тржишту (на самом газдинству, тржници, пијаци), од продаје од врата до врата, продаје на сајмовима или другим догађајима, или искоришћено за сеоски туризам. Уписују се и количине млијека које су поклоњене, дониране или дате као надокнада за обављени посао на газдинству. Не рачуна се обрађено млијеко.

Употреба млијека за исхрану стоке

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода и искоришћена за исхрану стоке. Рачуна се само она количина млијека која је намужена, а затим искоришћена за исхрану стоке. Млијеко које је посисано од стране подмлатка не узима се у обзир.

Млијеко прерађено на газдинству

Уписују се количине млијека (у литрима) које су произведене на газдинству током референтног периода, а које су на самом газдинству прерађене у млијечне производе. Уносе се само оне количине млијека које су се прерадиле у готове млијечне производе.

У количине прерађеног млијека унесите количину у одговарајућем реду према врсти млијека и производа у који је млијеко прерађено:

- у сир,
- у кајмак,
- у павлаку,
- у маслац (путер),
- у друге млијечне производе (јогурт, кисело млијеко и др.).

Губици и разлике

Уписују се количине млијека (у литрима) које су произведене на газдинству током референтног периода, а које из било ког разлога нису искоришћене (нпр. кварење млијека током прераде, млијеко које је због неисправности или другог разлога просуто и сл).

Укупна потрошња млијека, збир

Уписује се укупна количина млијека (у литрима) која је произведена и утрошена од стране газдинства током референтног периода, кроз различите облике потрошње (збир количина млијека у редовима од 1 до 10). Она одговара укупној производњи појединих врста млијека оствареној током референтног периода из табеле 5.1.

Уколико испитаник не располаже податком о количини употребљеног сировог млијека по појединим производима, употребљене количине сировог млијека могуће је израчунати коришћењем сљедећих фактора:

1 kg сира за мазање = 5 литара млијека

1 kg меког сира = 6-8 литара млијека

1 kg тврдог сира = 10-12 литара млијека

1 kg кајмака = 8 литара млијека

1 kg павлаке = 5 литара млијека

1 kg путера (маслаца) = 22,5 литара млијека

1 kg јогурта или киселог млијека = 1 литар млијека

Одступања од приказаних норматива могућа су у зависности од врсте и квалитета сировог млијека.

ДИО 6. ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Табела 6.1. Закуп пољопривредног земљишта (од 01. јануара 2019. до 31. децембра 2019.)

У табелу 6.1. уписују се подаци о површини закупљеног пољопривредног земљишта и укупној вриједности закупљеног пољопривредног земљишта. Закуп се искључиво односи на коришћено пољопривредно земљиште (оранице - са/без система за наводњавање, воћњаке, винограде, ливаде и пашњаке) у 2019. години.

Напомена: Закуп пољопривредног земљишта укључује уговорне односе, пуномоћи и др. али и слободне погодбе без правних и писаних доказа.

За одређене типове пољопривредног земљишта (оранице – са/без система за наводњавање, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци–редови 1-6) у колону 2 уписује се површина пољопривредног земљишта које је узето у закуп у 2019. години, изражена у дунумима. У колону 3 уписује се укупна вриједност пољопривредног земљишта узетог у закуп изражена у КМ, без децималног мјеста.

Уколико је газдинство у 2019. години обавило закуп пољопривредног земљишта у натури/у виду трампе, уписује се процјењена вриједност трампе/добра у КМ такође у колону 3.

Уколико је закупнина пољопривредног земљишта договорена на више година, изразити вриједност закупа само за 2019. годину.

Вриједност закупа (ренте) пољопривредног земљишта треба:

- искључити права везана за земљиште;
- искључити повратни ПДВ;
- искључити ренте настале унајмљивањем/изнајмљивањем стамбених зграда или других

објеката који се налазе на унајмљеном земљишту и било какве друге трошкове везане за некретнине осим пољопривредног земљишта (текуће одржавање зграда, осигурање зграда, амортизација објеката, трошкови унајмљивања нерезиденцијалних зграда за пословну употребу итд.).

ДИО 7. РАДНА СНАГА НА ГАЗДИНСТВУ

Табела 7.1. Чланови газдинства и стално запослени на газдинству и утрошени рад (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Радна снага

Радну снагу на газдинству чине сва лица која имају 15 и више година старости, а која су обављале посао на газдинству у референтном периоду. Такође, сва лица која су испунила услове за пензију, а које настављају радити на газдинству, укључују се у радну снагу. Носилац газдинства који не обавља посао на газдинству евидентира се у упитнику, али се не рачуна у укупну радну снагу.

Рад на газдинству

Рад на газдинству укључује:

- организацију и менаџмент (куповина, продаја, рачуноводство и др.);
- рад на пољу (орање, сакупљање сијена, жетва итд.);
- узгој стоке (припрема, дистрибуција хране, мужа, брига о стоци);
- послови одржавања (зграда, машина, инсталација итд.);
- властити транспорт – обављен од стране радне снаге газдинства за потребе газдинства;
- све неодвојиве непољопривредне секундарне активности (производња вина и маслиновог уља из властитог грожђа и маслина).

Рад на газдинству искључује:

- рад за потребе домаћинства (кућни послови) носиоца газдинства или чланова његове породице;
- рад у шуми, послови у лову, рибарству или узгајању рибе без обзира да ли се обављају на газдинству или не (уколико се ови послови не могу измјерити посебно, укључују се у рад на газдинству);
- одвојиве (посебне) непољопривредне секундарне активности, нпр. обрада пољопривредних производа на газдинству (сирење, прерада воћа и сл.);
- све непољопривредне активности (шумарство, рибарство итд.) и неке друге корисне (профитабилне) активности обављене од стране носиоца или радне снаге газдинства.

ЧЛАНОВИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА И СТАЛНО ЗАПОСЛЕНИ

Носилац газдинства је физичко лице, група физичких лица или правних лица за чији рачун и на чије име се води газдинство, а које је законски и економски одговорно за газдинство, тј. преузима економски ризик за газдинство.

Остали чланови пољопривредног газдинства су чланови породице и рођаци носиоца газдинства (супружник, дјеца, родитељи, фамилија стечена браком носиоца газдинства или чланова његове породице/родбина од супружника, зет, снаха, усвојени чланови), као и браћа и сестре носиоца газдинства, који су укључени у свакодневне активности на газдинству, без

обзира на то да ли станују на газдинству и без обзира на то да ли су за свој рад на газдинству на неки начин плаћени или не.

Стално запослени на газдинству су сва лица која редовно, сваке седмице у референтном периоду, обављају рад на газдинству. У ову групу се укључују и лица која су редовно обављала послове у току једног дијела периода, а која нису биле у могућности да раде читав период због било којег од сљедећих разлога: специјални услови производње на газдинству (специјализовани послови који се обављају одређени број мјесеци у години, као нпр. товљења стоке, узгој винове лозе и др.), одсутност због одмора, стручног оспособљавања, болести, несреће и сл.

У табелу се уносе активности које се обављају за накнаду (плата, надница или друга врста плаћања укључујући и плаћање у натури, према врсти пружене услуге), као и активности које се обављају без накнаде.

У колони 1 уписани су носилац газдинства и редни бројеви лица 1-9 који се односе на лица која су радно ангажована на газдинству. Прво се уписују подаци о носиоцу газдинства, а у остале редове уписују се подаци за остале запослене чланове газдинства и стално запослена лица (без обзира на сродство са носиоцем газдинства).

У колону 2 уписује се укупан број радних дана потрошених у референтном периоду, искључиво за пољопривредне активности.

У колону 3 уписује се просјечан број радних сати одрађених у радном дану, потрошених искључиво на пољопривредне активности.

У колону 4 уписује се одговарајући број, према начину плаћања рада на газдинству:

- 1- неплаћено,
- 2- плаћено у новцу,
- 3- плаћено у натури и
- 4- плаћено у новцу и натури.

ПОВРЕМЕНО И СЕЗОНСКИ АНГАЖОВАНА ЛИЦА НА ГАЗДИНСТВУ

Табела 7.2. Повремено и сезонски ангажована лица на газдинству (од 01. децембра 2018. до 30. новембра 2019.)

Под повремено и сезонски ангажованим лицима сматрају се лица која су повремено радила на пољопривредном газдинству у референтном периоду. Рачунају се и лица која нису стално запослена, а која нису радила сваке седмице на газдинству у референтном периоду. Радни дан ових лица је сваки дан рада који је плаћен било којом врстом надокнаде (без слободних дана и боловања), а који траје 8 сати.

У колону 1 се уписује укупан број радних сати утрошених на пољопривредном газдинству у референтном периоду, а **у колону 2** уписује се укупна вриједност која је плаћена у новцу и/или натури, изражено у КМ.

